

NOVADORA

Študijska knjižnica
Ljubljana

Stane letno 48 Din, mesečno 4 Din, za inozemstvo letno 120 Din.
— Oglas za min višine stolpca 40 p. Reklame med tekstrom, osmrtnice in zahvale 50 p. Posamezna številka stane 50 p.

Izhaja
vsak torek, četrtrek in soboto.

Uredništvo Strossmajerjeva ul. št. 1, I. nadstr. Telefon št. 53.
Upravnost Strossmajerjeva ul. št. 1 pritliče, Telefon št. 65.
Račun kr poštnega čekovnega urada štev. 10.066.

Vidov dan.

Orografski i hidrografski splet Balkanskog poluostrva čini zaseban svet, koji je priroda obdarila svakim blagom i dražima, te prestavlja pravi čarobni kraj. Prostranstvom svojim nedovoljno za više različitih naroda, ali nesrećnim položajem, kao spona starog i novog sveta, stare i nove kulture u istorijskom razvitu, na plećima svojim nosi različite narode. Otuda je bilo kroz sva vremena krvavo razbojište za prevlast jednoga ili drugog Naroda. Sticajem priroda našli smo se na ovoj ugrozenoj tačci i u prirodnoj težnji, tražeći stalnu osnovu za zajednički politički život, bili smo u neprekidnom procesu vrenja i preobražaja; i večito istavljali: ko je sposobniji za život.

Ovo je dovoljno, da se objasni zašto su listine naše historije tako krvave.

Sa osobinama velike, plemenite i blage slovenske duše, koje nam se i danas svete, miran i radin narod pritisnom divlji Azijata migrirali smo sa Istoka naše prvoštine postojbine ka Zapadu i Jugozapadu; ne prestavljajući zajedničku kompaktну celinu bejasmu plen naroda ratničkih i osvojačkih osochina i u novoj zemlji. Jer dok naš narod u bogatoj prirodi gledaše da miroljubivo produži svoj patrijarhalni život, dotle drugi, vojnički spremni, radili su na rasprostiranju svoje vlasti i stvaranju jake državne organizacije. Velika ljubav za dom, domaćinstvo, zemlju i miran život nagoni nas na jaču organizaciju i prikupljenje sila, da bi se grabljevcima mogli sa uspehom odupirati — i u ovome se uspelo. Posle nekoliko stoljeća grupiranja vidimo močnu Nemanjičku državu, koja združi celo srpsko pleme našega naroda. Stvorena vlastitom snagom i ogromnim žrtvama u krvi, srasla je sa narodom i prestavljala snagu na koju se sa respektom gledalo, ne samo od suseda, već i od drugih močnih naroda.

Veliki um Dušana Silnog shvatio je jasno još onda da samo u močnoj državnoj organizaciji postoji izvor za kulturni napredak i mirni razvoj naroda. Stoga, pri zavojevanju oblasti tudišnjih naroda, nije natušao čisto srpsko obeležje, već akomodirao dotle i toliko da masa naroda nije ni osjetila političku promenu. Tako ga vidimo rrvo kao Kralja Srba i Arbanasa, docnije kao cara Srba, Bugara, Grka i Arbanasa — sve sa

težnjom da stvori jednu močnu i snažnu državu, koja bi odgovarala samome geografskom položaju.

I, u istini, da je se u ovome uspeo, ko zna kako bi izgledao slovenski Jug Evrope. Ali, baš u doba najvećeg zamahta, u doba, kada je najviše trebalo jak volje, širokoga uma, državne i vojničke sposobnosti — nestaje sa političke pozornice najvećega Nemanjića. Posledica bila je kobna ne samo za srbsko pleme, nego i za ceo naš slovenski narod.

Naprestani razdor hrišćanskih naroda iznosi na historijsku pozornicu novi, mladi, bujni, ratničko fanatizovan narod, pod čijim udarcima padaju jedna za drugom sve slabije državne organizacije počev sa onima u Aziji, pa da u roku od dva stoljeća poplavi i srednji Dunav. To behu Turci: krepke prirodne snage još neomekšane civilizacijom, poludivljeg instinkta za ratove, opasnosti i drska preuzeća, prostote u naravi i ograničenosti potreba, odani veri do fanatizma, koja je u borbi davala neodoljivi polet; gvozdene discipline i pokornosti bez pogovora; čvrstog jedinstva i apsolutne lične centralizacije političke i vojničke uprave.

Z druge strane: u Vizantiji, Bugarskoj, Srbiji, Vlaškoj, Madiarskoj, vidimo političke slabosti, razrivenosti, pothlepnosti, častoljubivosti i najbezobzirnije surevnjivosti. O slozi, poštenju, redu, radu, odanosti domovini i državi, dužnosti, nema ni reči. Jedini slijajni izuzetak vidimo u centralnim zemljama srpskog plemena, ali i ove, neprestanim ratovima izcrpljene, nisu mogle dugo doleti iztočnom besu.

Narod, i ako još na feudalnoj osnovi, viteški ukrsti mač, lomi oružje, tragično pada — tek pošto je svoju dužnost do kraja ispunio. To je bilo na Vidov dan, u torak 15. — 28. junu 1389. god. na Kosovom Polju.

Krajem trinaestega stoljeća za vreme vladavine Kralja Milutina, Dede Dušana Silnog, Srbija bi oyučena da svojim oružjem i krvju svojih sinova raspriala u Maloj Aziji o prevlasti Grka i Turaka. Truloj Vizantiji nije bilo spasa i postepeno se krhala pot snažnim udarcima Osmanlija. Posle nekoliko decentija, Dušan Silni, osučujući jasno kakva opasnost preti od turske najeze narodima na Balkanskem poluostrvu, reši se

mnogo lepih razgledov.

Ko pridemo iz zelenih gozdov v snažno in ljubko Šmihelsko vas s Šolskim poslopjem in lepo cerkvijo, zarezmo kar kot iz tal zraslo strmo križko goro z dvojno cerkvijo na vrhu.

Prav impozantno ta gora kaže svoje skalnate prepade, ki so mnogo nedolžnejši v bližini, kod od tod.

V Šmihelu je za telesni dobrobit izletnikov prav dobro preskrbljeno.

Po tratah, njivah in gozdovih se povspemo vedno više ter gledamo ves čas čaroben slovenski svet, ki se nam v smeri proti Gori Oliki in Celju odpira. Dva izborna bistra studenčka krepcata žejo in vroče grlo.

Od zadnje košate kmetije smo po gozdu in skalah po precej strmi poti v poluri pred mozirsko kočo, ki gostoljubno vabi vsakega izletnika pod svojo streho. Tu se sejdeš s turisti, ki so prišli iz Šoštanja po dolini Belih vod v takih 4—5 urah semkaj.

V bližini koroške meje je ta pot razgledom na Urško, Križko Goro v oklici mogočnih zelenih vrhov zelo zanimiva in kratkočasna.

Mozirska planina.

Če stopaš po staroslavnem celjskem kapucinskem mostu v mestni vrt in gledaš v smeri proti Savinjski dolini, zagledaš mogočno temno skupino gorovja z deloma neobraslimi, golimi vrhovi. To je masiv, znan pod imenom Mozirska planina, z razglednimi točkami Medvedjakom, Boskovcem in Smrekovcem, ki dosegajo morsko višino krog 1600 metrov.

Impozantno, obenem pa tudi ljubko gorovje, je iz našega mesteca prav lahko dostopno. Zjutraj gledaš lahko iz Celja planino, opoldne iz planine mesto, zvečer pa zopet iz Celja planino.

S savinjskim vlakom smo v eni uri v Paški vasi, kjer stopimo čez nizek gozdnat hribček ter pridemo po cesti do Mozirja. Od tu nas privede poti čez Šmihel ali Radegundo v treh urah do Mozirske koče na Golteh.

Znaki SPD skrbe za to, da hodi vsak brezskrbno pot, ki nudi polno pestrih slik in nikakor ne utruja. Za dostop iz Mozirja je posebno priporočljiva pot čez Šmihel, ker je zanimiva in nud-

na zauzimanje Konstantinopolja — Carigrada — da tim putom spreči tursku bugicu; ali, u pripremi za ovaj veličanstveni pohod, na čelu onda ogromne armije od 80.000 konjanika, mučki otrovan — umire, ostavljući za sobom devetnaestogodišnjega sina Nejakog Uroša, koji ne imadjaše ni autoriteta, ni moći da započeto delo produži. Vlastela, vojsko, glavari pojedinih krajeva močne Dušanove države, koje je samo njegova čvrsta ruka mogla držati, jedva dočekaše da zbace sa sebe centralnu vlast. Odmetajući se stvarali su male, slabe i nesposobne pokrajine, ne samo za kakvu ozbiljniju akciju, već ni za samodržanje.

U ovakovom stanju bejaše srpsko pleme našega naroda kača. Turci stadoše čvrstom nogom na balkansko tlo.

Da bi sprečili dalje širenje i osvajanje teritorije, despote južnih srpskih zemalja prvi na udarcu, krenuše u boj. Nesrečni izhod boja 25. — 26. septembra 1371. godine na Marici kod Černomena blizu Jedrena, učini da izgubi svoju samostalnost južni deo Srpskoga Carstva. Ovaj boj vodio je boju na Kosovu, gde je imao da izgubi svoj samostalni život i severni deo. Ovde, na Kosovom Polju, završen je dvoboј srpsko - turski o carstvo, gospodstvo hrišćanske ili muslimanske vere i narodnosti, odpočet na sto godina ranije, završava se pod bolom iaukom u krvi i mutnoj Sitnici.

Turci, po instinktu osvajača, ceneći pravilno: da ko hoće da zagospodari Balkanom treba da vlast razvodiem centralnih velikih reka Morave i Vardara, pa da im ove prirodne komunikacije dadu moć za učvršćivanje vlasti i za dalje zavojevanje. Znajući za hrabrost, požrtovanje, ponos i ljubav srpskoga plemena iz ranijih sudara, napregnuli su sve sile, da sa ovim najopasnijim takmacem reše pozitivno stoljetni spor u svoju korist. Trebalо je svršiti sa srpskim vladacem Knezom Lazarom, radjakom Dušana Silnog i vladarom centralnih srpskih zemalja. Priprema je bila duga i jaka, jer se manje operacije uvek svršavale na štetu Turaka. Stoga po definitivnom osvajaju u Maloj Aziji, prinudivši Grke, Bugare pa i Srbe na vazolstvo i pomoć u vojski, tek su mogli uspeti da sruše Kneza Lazara.

Težinu ovoga stanja predviđao je vrlo dobro i sam knez, stoga je činio sve da zagreje i zainteresuje za borbu i Papu i Mlečiče i Madjare, preodčavajući

opasnosti koje prete hrišćanstvu. Ali, na žalost, s jedne strane poznata slovenska nesloga i separatizam, feudalizam, jedva dovede da se na Kosovom Polju vide ruka pod ruku Srbi Lazarevi i Srbi - Hrvati Bosanskoga Kralja Tvrdka; z druge strane maloumnost Madiarskoga kralja Sigismunda da napada i osvaja granične Lazareve zemlje baš u ovo doba — učini, da se i inače raskomadana snaga svede na minimum.

Na Kosovom, na Vidov dan, vidimo trostruku tursku snagu prema srpskoj; i, sami da posvedoči svoji nacionalni ponos, da dokažu svoju ljubav spram države, imali su jedini izlaz: kada ne mogu svoje slobode odbraniti, da časno i junački padnu. I padoše viteški i slavno.

Država se srušila, ali ispod ruševina, iz pepela diže se kao gorostas u muci prekaljeno, u borbi učvrsnulo srpsko pleme. Čista i čvrsta moralna uspomena na staru slavu i veličinu, na staru samostalnost i stare junake, neprestano je držala u ponositoj svesti i junakom pouzdanju celokupno pleme. Osveta Kosova, postala je srpski najviši ideal, slijbila je celo pleme u čvrstu celinu, upućenu u istome pravcu, oduševljenu istim idealom: Osveta i Sloboda kroz smrt!

Idealni optimizam, vedar i smeo i u najtežjim prilikama, visok lični ponos, bezuslovno i bezgranično požrtovanje za narodnu slobodu, formiralo je Kosovo sa svojim Knezom Mučenikom i div junacima: Obiličem, Musičem, Srdjom, Kosančićem, Toplicom, Jug Bogdanom, Orlovićem.

Vidov dan, dan pomena viteške smrti svetih mučenika Kosovskih, dan pomena sviju palih za Oslobodjenje i Ujedinjenje našega troimenoga naroda, u isto vreme Dan je naš Slave; dan našeg čišćenja i zbijanja u gvozdene fangle, da ne dočekamo drugo Kosovo!

Neka je na ovoj Veliki Dan Slava i hvala vrlim vitezovima palim na polju časti za Slobodu naroda svoga! Neka bi Bog dao, da ovaj svetli Dan ostane simbol našeg jedinstva, naše ponosnosti, našeg rodoljubija, našeg smelog idealizma u slobodi, kao što beše u robovanju.

Vidovdanske političke retrospekcije.

15. junia 1389. g. po starom kalendaru pala je srpska država kneza Lazara

Ko si se po milji volji cel dan sprehal po zdravem gorskem zraku, uživali luč in solnce, sprejme te mozirska koča v svoje okrilje ter fu na mehki postelji sanjaš svoje sanje. V duhu gledaš čas, ko bo mesto sedanje koče stala tu mnogo večja ali jih bo več planina pa bo odmevala veselja in zdravia mnogo brojnih posetnikov, ki bodo uživali blagoslove narave.

Tako bo poplačan trud onih idealistov, ki so pripomogli z neumornim delom in samozatajevanjem in gmočnim žrtvama, da se je ta prekrasni del odprt in odpril.

Ko Vas bo sopara in prah pisarn in mest pognal v naravo, ne pozabite poseti prekrasnega kotička Mozirske planine.

Dr. M. Hr.

Catulle Mendès:

Kamen preskušnje.

(Iz francoščine.)

(Dalje.)

Ko je Mariotta opazovala Pierreja de Pierrefeu, se je domisila svetega Jurija, ki je stal v Saint-Remyški cerkvi,

Platina je polna živine: v skupinali stoeje hlevi in pastirske koče, v katerih dobiš mleka, sladkega in kislega, kot te je volja.

Iz koče do razglednih uvodoma navedenih točk prideš po enournem zložnem sprehodu. Razgled je veličasten in zelo obsežen. Popisal ga ne bom, vsak si ga naj sam ogleda.

pred nadmočnem turskom vojskom Osmansko Imperije. Morala je pasti. Bila je malena. Ona je bila samo deo velike srpske države cara Dušana Silnoga. Osim toga što je bila malena, ona nije imala unutarnje snage. Oni uzroci, koji su raskomadili državu Dušana Silnog, isti uzroci oslabili su i centralno vlast male Lazareve države. Ona je bila pačinom povezana mala država suverenih pokrajinskih feudalnih vlastelina.

Dušanova država je bila prostrana feudalna država sa savršenijom feudnom organizacijom. U bitnosti je svake feudalne države, da se tim prije raspada, što je prostorom veća.

U njezinoj je bitnosti i to: svako ohranjenje jačanje države preko područnih vlastelina dovodi do neminovnog oslabljenja političke moći centralne vlasti: što je pojedini vlastelin imao više zemljišta i na njemu podanika, tim je više mogao dati vojske, ali tim je bio i neodvisniji i od centralne vlasti. Svaka feudalna država nosi u sebi svoju smrt: ona sama od sebe umire. A kad na njoj naveli druga jača, primitivna feudalna država, u kojoj je predstavnik centralne vlasti ujedno vrhovni verski poglavari, kao što je slučaj sa turskim carem, onda pred njom feudalna država u svom savršenjem stadijumu, tj. u vlastitom razpadanju, mora podleći.

Posle pada Lazareve države došle su na red ostale sitnije i veće srpske i uopće slovenske feudne državice na Balkanu. Da nije bilo izvana jače zavješačke sile, ove male slovenske državice bi se skupljale u jaču feudnu, ova bi se raspadala, druga postojala sve doble, dok se ne bi razvila iaka južnoslovenska država s jednom jakom centralnom vlasti, kao što su se razvile i druge evropske države u jake moderne države sa jakom centralnom vlasti. Taka država s takom čvrstom centralnom vlasti bila bi nužna posledica prelaza feudne velikoposedničke zemljišne privrede u gradsku (varošku) novčanu privrednu. U režimu gradske novčane privrede feudalci suvišak podanika dragovaljno, zbog veće novčane rente, otpuštaju i time slabe svoju vojničku, zapravo političku moć. — **Karakteristika novčane privrede, t. j. kapitalističkog ekonomskog zvršetka, jeste jačanje centralne državne vlasti do svemoći i slabljenje lokalnih vlasti do nemoći.**

Srbija pod vladavinom Turaka, ogrepre etnički i verski ujedinjeni, ujedinili su se i socijalno: postali su svi raja, roblje. Ekonomski su eksplorativani do neizdržljivosti i nateravani da prelaze u muslimanstvo. Kad je stane došlo do tačke, na kojoj je jedno isto bio život i smrt, digla se raja, seljaštvo, protiv gospodara. Buna je uspela, jer je u početku favorizirana od centralne vlasti iz Carigrada. Sultan je htio tom bunom oslabiti moć svoje feudalne vlastele u Srbiji.

Svi su uveti unutarnji i vanjski neminovno doveli do slobodne Srbije. 1918. smo se ujedinili u državu Srba, Hrvata i Slovenaca.

Od tada pa do danas vidimo na jednoj strani sve jaču centralnu vlast, kao prirodnu posledicu kapitalističkog porjeta, tj. novčane privrede u našoj državi; a na drugoj strani sve prostraniji

kip iz pobarvanega lesa. Povesila je oči, bila je zmucena in razgreta od boja, čutila je bolečine. Dopadol se ji je, da jo je kavalir branil.

»Povejte, pastarica, ali je ta surovež vaš prijatelj?«

Pierre je tako govoril, na ustih in v očeh mu je igral smeh. Nič ni privzdignil pokrivala, kajti ni bil eden tistih, ki upajo poniževati kavalirstvo s prevečjo prijaznjostjo do nižnjih.

Mariotta je skušala zapeti svojo srajco, ker ni imela zaponke, si je pomagala s trnjem.

»Nikakor ni moj prijatelj,« je rekla, »ampak moj gospodar. Kar se mene tiče, nisem pastarica, ampak služkinja pri Auberonu, gostilničarju v Saint-Remy.«

»Kdorkoli si, jaz te ljubim.«

»Za Boga, ne igrajte in ne norčujte se z menoi. Kar je res, gospod, ki je tako lepo oblečen in ima tako krasnega konja, ne bi hotel ljubiti tako uboge deklince.«

»Ali ni znamenje, da se ljubijo ljudie, če se radovoljno objamejo?«

»Sveda se ne objame takega, ki se ga sovraži,« je odvrnila in skušala za-

zahtev za slabljenjem centralne vlasti: federativna republika i avtonomija.

Na prvi pogled absurdan položaj. Federativne i autonomističke političke akcije nemaju čvrste baze: teudne velikoposedničke zemljišne privrede. One se u svom radu oslanjaju na versku i plemensku pocepanost. Tu pocepanost ne mogu dovoljno da udignu do jakih socijalnih faktora rodii. **Ustavom** uzakonjene i režimom sprovedene u život, verske i plemenske slobode i tolerancije.

Pa ipak ti pokreti živu i jaki su. Po svojoj osnovi ti pokreti nisu ono, kako ih krste, miti oni, pomoču kojih se misli vstvariti, idu sa slabljenjem centralne vlasti federacijom i avtonomijom. Po svojoj osnovi to je jedinstveni ekonomski pokret zemljoradnika, koji se istom formira, s ciljem da se oslobode pauperizacije, do koje zemljoradnike neminovno vodi gradska novčana privreda. Predstavnici gradske novčane privrede su u posedu i političke vlasti. U bitnosti je novčane privrede da centralizuje političku vlast radi tendenze centralizacije privredne vlasti, tj. radi ekspropriacije malih vlasnika.

Tendenca zemljoradničkog pokreta je opet zauzimanje celokupne centralne vlasti radi ekspropriacije novčane privrede i inauguiranja jake političke centralne vlasti sa političkim samoupravnim jedinicama i zadružne privredne organizacije, u kojoj je jedino merilo rad. U toj fazi našeg državnog razviča imade se potražiti uzrok tzv. federativnom i autonomističkom pokretu, od koga će vodje videti koristi za svoje ciljeve koliko muha na brusu.

Dva gigruta su se uhvatila u koščac: kapitalistička varoška i zadružna zemljoradnička privreda.

Forma režima jedne i druge privrede jeste jaka država s jakom centralnom vladom. — Posledicu vladavine kapitalističke privrede jeste bogatstvo, a druge blagostanje.

Na putu smo k blagostanju, jer kapitalističkoj privredi u našoj državi podreže se žile provđebom agrarne reforme. Kapitalistička privreda vuče svoju snagu iz slobodnog zemljišnog veleposjeda, a zadružna iz malog posjeda.

Budučnost federalista i autonomista je mehur od sapunice. Njihov pokret neima svoje osnove, svoje ekonomske baze.

Država SHS je sigurna za svoju budučnost.

Rai. Perić.

IVAN PREKORŠEK:

Zdravstveni zavodi v Sloveniji.

Vprašanje finančne sanacije in ureditve javnih bolnišnic na Slovenskem se vleče že tričetrtletja po našem časopisu. Mesec marca smo že enkrat »zapisali« bolnišnice, nastal je strašen vik in krik, demokratični poslanci so dosegli nekaj odpomoči v finančnem ministrstvu in na zunaj je bil zopet mir in tišina po viharju. Zadnje dni je vprašanje javnih bolnišnic v Sloveniji stopilo zopet v ospredje, narasla draginja je one male dodatke, ki so bili dovoljeni daleč pre-

»Poglej, če te ljubim,« je reklo. Pierre de Pierrefeu je s silo objel deklico okrog vrata in jo poljubil na lase.

»Bog budi zahvaljen!« je mrmljala deklica, medtem ko jo je on peljal pod drevesa, kajti nobeden kavalir je še ni poljubil.

Seveda bi gospod Pierrefeu raje pričel z ljubeznijo pri višjih damah. Med navadno žensko ali hčerko barona in gostilniško postrežnico bi ne premišljat, da bi se ne odločil za damo, ki je bila od obeh najlepša. Toda kaj! Ali je Aleksander Macedonski takoj zavzel Babilon? Najprvo je treba podpreti trdnjave ter splezati na stolpe; kmetice so kakor trdnjave finih oseb. Mariotta je bila prakupljive zunanjosti, nič ga ni motilo, da je prihajal iz njenih ust duh po česnju.

Nad njima še se razprostirale košate veje, katere je vetrič maja. Zelenje ju je čuvalo pred solncem in vetrom. Razum ptičjega petja je vladala velika tišina in še žvgolenje je ponehvalo, kajti v višavah je pričela prifiskati vročina. Naenkrat se zaslisi rojot, pod težkim stopinjam so pokale veje.

Pierre se je obrnil.

hitela, in bolnišnice se niso iz dolgov izkopale, ampak le še globlje zadolžile. Ker ti normalni dolgori dnevno naraščajo, saj bolnišnico vsak bolnik več stane, ko plača, in plačuje povprečno tudi samo ¼ vseh oskrbovancev, drugi so popolnoma zastonji, je umevno da postajajo dolgori večji in večji in da se bolnice bližajo brzih stopinj onemu dejstvu, ko jim nihče ne bo več kreditiral ter bo iste treba v resnici zapreti in ne samo na papirju zapirati, kakor se je to godilo doslej.

Da se tej katastrofi izognemo je treba absolutnega štedenja, tudi v upravi dobrodelnih zavodov beseda štedenje ne sme biti greh in že centralističen stran, ako se izreče. Neodpusten greh pa je, ako se iz tega perečega socialnega vprašanja dela najostudnejša politična demagogija in huijskarija, ki je za las podobna tisti medvojni dobrotljivosti in milostrnosti, ki je željno pričakovala ranjencev, da je pri njih strežbi mislila na visoka dumajska odlikovanja in si je s trpljenjem vojnih žrtev kupovala svojo oprostitev, da je lahko polno služila svojem želodcu, svojim strastem in svojemu ženu.

Vir vse krize leži v narasli draginji, ki so jo odpravljale že vse politične stranke, ki pa je bila in je kot povoči gospodarski pojav na celiem svetu, močnejša ko so fraze demagogov in učenost slovenskih žurnalov. V zvezi z naraščajočo draginjo leži bistvena poostritev finančnega položaja naših bolnic in dejstvu, da še nismo rednega državnega proračuna ter smo navezani tudi v tem resortu na dyvanaistinke, ki jih podlagujejo proračunske postavke izdelane leta 1919. Ako še danes tega ni, treba govoriti jasno, da so tega krivi tisti, ki v Beogradu in doma kričijo in razbijajo in ne morda tisti, ki delajo. To je kulturna in nacionalna sramota, ki pada na adreso tistih, ki že par let vse državno delo sabotirajo ter narodu in državi s svojim razdiralnim početjem kradejo ugle in denar.

Frekvenca bolnišnic je danes prisiljena do 100% višja, ko je bila pod hvalisano avstrijsko upravo. Skrbna in za Slovence usmiljena avstrijska uprava je od pacienta v bolnici zahtevala dnevno samo 2.50 K in denarju, kar je pomenilo ekvivalent za 3 kg sladkorja, neusmiljena balkansko-turška jugoslovenska uprava pa zahteva od plačila zmožnega pacienta dnevno 44 K, ali ekvivalent ¾ kg sladkorja.

Dodajmo še dejstvo, da so nekdaj povsod bolj spoštovali starost ter imeli srce in usmiljenje za onemogle reveže, danes jih pa brezrseno tiščijo v bolnišnice, ki niso oskrbovali onemoglih in starih, kakor tudi nekdaj niso bila. Dodajmo še, da se danes obolela družina kar hladno tiraj v bolnico, saj znaša 14 dnevna predpisana oskrbnina manj ko en sam obisk zdravnika na domu, da o zdravilih niti ne govorimo.

Nekdaj je bilo še strehe za bedne in umirajoče tam, kjer so pustili sile svojega življenja, tudi če niso imeli ne hišne denarja, ampak samo poštenje in delo za seboj; danes se umirajoče reveže vozi umret v bolnice, da ni sitnosti in stroškov za pogreb, ki ga mora potem plačati itak bolnica sama. Vse to

»Hola! Kdo je?« — je zakričal.

Pet mož se je približalo, oblečeni so bili v usnjate suknje, v desnicah so držali kratke in široke meče. Čelade so imeli iz bron. Auberon se je plazil na peti obleko s trnjem.

Ievem kriku male čete ter si na tihem mel roke. Mariotta se je ustrašila ter se silo popravila obleko.

»Bodete govorili?« je reklo Pierre, »in vedel bom, kaj mi je storiti.«

Eden mož je vzdignil meč, pokazal rjavila lica vsa razrezana in v brazgottnah.

»Vi ste zelo radovedni lepi gospod? Hočem vam pojasnititi. Ta mož je gostilničar, kateremu dolguje vsek mojih tovarišev štiri tolarije za pijačo, iaz mu jih pa dolgujem devet, ker sem kot vodja moral dati v pitju dober vzglad. Auberon nam je reklo: Za vsak udarec, ki ga dobri lepi gospod, nam odpusti en tolar. Gospod je sedaj v gozdu z Mariotto. Račun je napravljen. To je petindvajset udarcev, katere blagovočite sprejeti, ravno petindvajset, če ne bom kaj pri dejali, da zasluzimo še večerjo.«

Mariotta je vzdihnila: »Odvesti me

radi tega, ker je srčna kultura našega vernega slov. naroda tako visoka. To je en del teh naših višjih kultur, potreb, ki jih uživamo zato, da se istočasno javno norčujemo iz zaostalosti Macedonije, da se norčujemo iz bede in trpljenja milijonov naših sodržavljanih, ki teli dobrute morejo biti deležni in umirajo brez zdravniške pomoči. To je poglavje sramote, ki ošabno operiramo žnjim, ga huijskamo in begamo narod v svoji domišljavi pjanosti.

Ako so vse bolnice v celi državi — državne, potem je jasno, da morajo biti jednakot dotirane. Nekdaj je za šolstvo in za bolnice skrbela dežela ali pokrajina. Po novi oblastni razdelitvi odpade med drugim skrb za zdravstvo bodočim velikim županjem. To je vsekakor le pozdravljeni, ker bo skladno z oblastnimi financami še tudi razvoj v manjšem, preglednejšem gospodarstvu tudi jednokomeren obrat naših zdravstvenih zavodov. Prepričan sem, da bo samouprava to vprašanje lažje in vsestranskim nejednakim potrebam pravične rešila.

Za prehodno dobo je pa poleg štedenja, ki sanitarnih zavodov ne reši dogov ter jih tudi tekoče ne more zdraviti v ravnovesju, izdatna državna pomoč nujna in neodložljiva. Dolžnost vlade je, da ta prehod omogoči brez težkih pretresljajev, dolžnost resnih in poštenih zavodnikov naroda je, da se iz nesreče naroda ne norčujejo, da se za stvar nas vseh stvarno zanimajo.

Politične vesti.

Iz seje narodne skupščine 24. junija. Pri seji je predsednik naznalil, da je kralj sankcionalir zake o trgovinski pogodbi z Nemčijo, o zaščiti revnih in oslabelih, o zaščiti in zavarovanju delavstva. Predložen je bil zakon o dvanajstini za julij in zakon o zunajnjem posojilu. Vojni minister general Vasič je odgovoril na interpelacijo posl. Deržiča glede batiranja kmetov v bjelevarski županiji, da kljub ponovni urgenci še ni dobil podatkov. Fin. min. Kumanudi je govoril o proračunu za l. 1922. Pričel je z razvojem budžeta od l. 1919 do letnega proračuna, ki je izkazoval spodjetka 9 milijard izdatkov. Izdatki so se skrčili na 6.275.577.804 Din. primanjkljaj pa je znašal eno miliardo. Razna ministrstva so zahtevala še tekomi razprav nove kredite. Nazadnje se je posrečilo finančnemu odseku, da je zmanjšal proračun na 5.690.663.243 Din. Višina draginjskih doklad se mora gibati med 1.800—1.900 in ne med 2.000—2.400 milijonov. Redukcija uradništva znaša 9.996 oseb. 58 milijonov se je prihranilo, ker se je žandarmerija prenesla iz vojnega v notranje, finančna straža pa v finančno ministrstvo.

Glede državnih dohodkov je dr. Kumanudi izjavil, da je imel v finančnem odboru o tem obširen ekspoze. Glede neposrednih davkov je dokazal da so bili od septembra 1921 do 30. aprila 1922 proračunjeni na 140 milijonov, od katereh je bilo uplačanih 116 milijonov. Plaćevanje davka na poslovni obrt se je tako uredilo, da se naplačila do 360 tisoč dinarjev letnega prometa plačajo pavšalno, nad to svoto pa na podlagi knjig. Uvedli so se tudi novi davki invalidske

hočajo.

Pierre de Pierrefeu je zamahnil, zato in težka bronasta čelada je padla ravno na Auberonov nos, za katerega je bil ta dan zelo nesrečen.

»Pri smrti hudičevi!« je zakričal možkar ter se hotel zagnati s tovaristvom.

Malo je obstal ter rekel šaljivo:

in na poslovni obrt. Dr. Kumanudi je razpravljal nato o carinski politiki in o organizaciji pograničnih čet. Monopolski zakon obstaja samo za tobak. Monopol za sol ni uveden za celo državo in so veljavne samo takse. Producija vžigalnic je premajhna, vendar je monopolska uprava zagotovila soudležbo pri tvorilih za vžigalice in je kupila veliko delnic »Drave« v Osijeku.

Gleda valutnega vprašanja je nagašal, da povzročata padanje dinarja ujemnim potom Zagreb in Ljubljana, kar da ima dokaze. Zagrebška in beograjska borza boste morali poslovati istočasno. Kurz dinarja bo treba popraviti tudi s tem, da se nakupi naš denar, ki ga je okoli 600 milijonov v inozemstvu. Stomilionsko posojilo se bo porabilo samo v proizvodnje svrhe. 7% investicijskega posojila je podpisalo prebivalstvo 337.208.160 Din, sindikat pa 162.797.900 Din. Posojilo se porabi samo za železnice in ceste, do sedaj je porabljenega 297. 366.602 din. Gleda konsolidacije izplačil zavezniških dolgov naša država tozadenvno še ni pričela pogajanj. Treba pa je še 100 mil. za zakone o kasacijskih sodiščih in glavnih kontroli, 40 milijonov za obliko železničarjem in 12 milijonov za izplačilo do-klad sodnikom. Dr. Kumanudi je končal svoj ekspozit, da se finančni položaj zboljuje, država že 7 mesecev ni vzeja nič posojila pri Nar. banki, ne bo dolgo, ko bomo imeli aktiven proračun.

Dr. Rathenau umorjen. Nemški minister za zunanje zadeve se je peljal 24. tm. v avtomobilu iz svoje vile v palačo zunanjega ministrstva. Naenkrat se mu je postavil nasproti drug avtomobil, ki je zadel ob ministrovega in ga prisilil, da je obstal. Izmed treh elegantno običenih moških je oddal eden v splošni zmed iz vojaške repetirke šest strelov. Rathenau se je zgrudil mrtev, zadel v glavo, vrat in prsa. Morilci so v paniki brez sledu izginili. Domneva se, da so izvršili atentat bivši oficirji, vsled hujskajočega govora Helfericha v Reichstagu. V parlamentu je zavladalo največje razburjenje. V finančnem odboru prisotnem Helferichu so klicali: »Morilec, morilec!«

Trije pogoji Francoske haški konferenci. Francoski poslanik v Haagu je prejel od francoske vlade instrukcije, pod katerimi pogoji bi bila Francoska voljna priti na haški konferenco. Ti pogoji so: 1. Odkoki konference niso obvezni za francosko vlado, 2. odkoki genovske konference glede priznanja ruskih dolgov in pravice privatnega premoženja se morajo upoštевati in 3. konferenco se ne sme baviti z nobenimi političnimi vprašanji.

DANES NA DRŽAV. PRAZNIK VIDOV-DAN NE SME BITI NOBENA HIŠA V MESTU IN BLIŽNJI OKOLICI BREZ DRŽAVNE ALI NARODNE ZASTAVE!

Celjske novice.

Vidovdanska proslava v Celju. Crkvena pravoslavna opština v Celju proslavi Vidovdan v sredo 28. junija na svečen način v spomin na vidovdanske heroje, na padle borce za svobodo in ujetnjenje naroda.

rišev z eleganco, ki je kazala res neko višjo izobraženost:

»Ta tukaj je Krokesos! Vojaki ga nazivljejo Abat-Parvi. Njegova pest zanje veliko, njegova odprta roka je prijetna ljubkim dekljam. Močan je in mogičen kakor hrast. Vaš stol bi se razrušil, če udari enkrat po njem. Vi bi bili njegov sin, če bi ga vaša mati mogla poznati.«

Pierre je prikel za svoj meč, pravljil na vse mogoče.

»Poglejte tega tukaj, nazivlje se Pincedes. Ljubi boj, še bolj pa igro. Njegovo veselje je popolno, če more nabrat svoj dobiček v krvi. Nekoč je klečal na premaganem: »Ali imaš denar?«, ga je vprašal. — »Tri esterline,« mu je odgovoril. Pincedes se je pogodil ž njim, da sta igrala, dobil je igro, umoril moža in vtaknil denar v žep.«

Pierre je premaknil meč v nožnici, da bi bil gotov, če ga lahko takoj potegne, kadar bo treba.

»Tretji je moj nečak Cabot-Chacal. (Pridi sinko, da poljubim v tebi čast moje družine.) Če se pretepa v metežu, nastane okrog njega rudeč potok. V nekem

Ob pol 10. uri dopoldne se vrši v veliki dvorani Narodnega doma slovenski parastos s sodelovanjem akad. pevskega društva »Balkan« iz Zagreba. Parastos bo opravil pravoslavni svečenik g. dr. Rafail Perić.

Vidovdan je naš sokolski praznik, je praznik naših, ki ljubimo narod in državo ter se ta dan v spoštovanju klanjam spominu omih, ki so za našo svobodo dali življenje v stoletnih borbah, ki so dosegli svoj veliki in vzvišeni cilj v ujetnjenju vseh Jugoslovenov.

Sredi vsakdanjih dnevnih borb, ki ne najdejo meje niti pred tem, kar je vsekemu narodu najsvetejše, sredi najgnusnejšega materializma, ki ubija duševnost in čut za lepoto in resnico, posvetimo letošnji Vidovdan naši notranjosti, počastimo spomin velikih idealov, da se napijemo naše duše vere v ideale naroda in svobode, da bo naša volja velika in naša sila v borbi za narod in državo močnejša, ko je delo Judežev, ki narod in državo prodajajo.

Slava spominu Vidovdanskih borcev za svobodo naroda! Iz trpljenja, krvi in idealov je vzrasla in v prah je zrušila granitne zgradbe našega tisočletnega robstva.

Nas čaka sedaj delo za srečo svobodnega naroda v svobodni domovini.

I. Prekoršek.

Ljudsko vseučilišče v Celju. Dobrovoljni prispevki učencev tuk. šol za predavanja o letki: gimnazija 104 Din, deška mešč. šola 35 Din, dekl. mešč. šota 21 Din 50 p., šola šol. sester 16 Din 50 p., mestna deška osn. šola 39 Din, mestna dekl. osn. šola 25 Din, skupaj 241 Din. — Hvala vsem darovateljem!

Moška in ženska podružnica CM družbe v Celju imata skupno odborovo sejo v torek, dne 27. tm. ob 8. uri v ruševi sobi Nar. doma.

Praznovanje Vidovega dne v Celju. V sredo, dne 28. tm. se praznuje Vidovdan kot državni praznik in spominski dan premumljih boriteljev za vero in domovino. Ob 9. uri se daruje v župni cerkvi sv. Daniela slovesna zadušnica. Občinstvo se povabi, da se slovesne službe božje vdeleži v kar največjem številu.

Izlet na Urško. Celjski odsek Sav. podr. SPD priredi dne 28.—29. junija izlet na Urško. Odhod ob 8. uri z vlakom do Slovenjgrada. Povratek po dogovoru. Natančneje na izletni tabli pri Frece & Plahuta. Odsek.

Srbske vojne sirote pridejo v svrhu širšega upoznavanja Jugoslavije dne 7. julija tl. v Celje. V soboto dne 8. julija priredijo koncert, kojega program se še objavi. Opozarjam raznoudušno društva, da na ta dan ne prirejajo ničesar.

Vabilo na sestanek v svrhu pogovora o sprejemu in prireditvi srbskih vojnih sirot. Pridite vsi, ki hočete pomagati pri sodelovanju na posvetovanje danes v torek 27. junija ob 4. uri pop. v Čitalnico Narodnega doma.

Cvetlični dan in organizacije vojnih invalidov v Celju se preloži na dne 2. julija.

Promenadni koncert v mestnem vrtu. Sokolsko društvo celjsko priredi o priliku svojega cvetličnega dneva na Vidovdan dan od 11.—12. ure dopoldne promenadni koncert železničarske godbe v mestnem vrtu v Celju.

obleganem mestu je zmanjšalo žita in drugih živil. Dobil je tek do človeškega mesa, včasi če se je postil iz pobožnosti ali iz drugega vzroka, je po bitki jedel meso padlih.«

Pierre je mislil, da je najbolje potegniti takoj meč.

»Pazite, da ne podcenjujete tega, čeprav gleda iz njegovega žepa piščalka, na katero za kratek čas piska. On je tako izvrsten glazbenik, kakor vojak. Zelo je iznajdljiv; neke lepe junijске noči se je domislil zažgati benediktinski hlev, da nam je dal znamenje.«

Pierre je slekel svojo stiknjo, da ga ne bi oviral.

»Kar se tiče mene, se ne bom niti hvalil. Kdo se je ponocni prikradel sam v mesto Laon, in odnesel na hrbtu občinsko blagajno, polno lepih novcev? To je Ogier, vsevedni. In kdo se je boril z dvema orožnikoma, ki je prikel enega za roko ter je prebodel njegov nož drugemu prsa? Pompej — močni. Oba orjaka sta samo ena oseba in to sem jaz, katemu je ime Ogier-Pompej.

Pierre se je pripravil, da se vrže na sovražnike. (Dalje prihodnjič.)

Smoter Sokolstva je vlti že v mlada srca in mlade duše zdravje, moč in ljubezen. Zdravje za okrepitev telesa kot predpogoj srečne bodočnosti:

moč volje in duha, ki daje samozavest in odporno silo:

ljubezen do velike in lepe naše domovine!

Najlepši trenutek za mlad sokolski naraščaj je oni, ko pri javnem nastopu pokaze uspehe sokolske vzgoje in sokolskega dela. Vsa srečna in polna navdušenja pričakuje mladina nastopa na vse-

sokolskem zletu v Ljubljani. Z nastopom pa so zvezani mnogi izdatki, ki jih na-raščaj ne premore. Plemenito delo opravi oni, ki žrtvuje v namen, da se vsa sokolska mladina tega zleta udeleži. Naš pomladec — up in nada bodočnosti — Vam nudi na Vidov dan pesterbarvni cvetek, katerih izkušček se porabi v prej navedene svrhe. Kar date v ta namen, date sebi v korist.

Darujte za sokolski naraščaj!

Sokolsko društvo v Celju.

liščem: Tek okrog jezera na 6500 m. Startna smer Zaka. **Ob 15. uri** v zdraviliškem parku: Tenis - turnir, zaključek: zaključna dvojna igra mešana. **Ob 16. ur** na igrišču v Zaki: Lahkoatletske tekme: I. tek na 800 m; II. tek na 400 m; III. tek na 200 m. **Ob 16. ur 30 min.** istotam: nogometna tekma med S. K. Ilirija, Ljubljana, in Malostranskim S. K. Praga. **Med odmorom:** I. metanje diska; II. metanje kopja; III. Švedska štafeta 100×300×400 m.

Sokolstvo.

Sokolski zlet v Šmarju. V nedeljo vršil se je zlet celjskega okrožja celjske sokolske župe v prijaznem trgu Šmarje pri Jelšah. Zlet je potekel nad vse veličastno, ter bo brezvonomo mnogo pritomogel k temu, da tudi v Šmarskem okraju pridobi sokolska misel v vseh slojih prebivalstva mnogo privržencev. Z utrancim viakovom došla je sokolska arnada gojenk, članic in članov po številu skupno do 300 ter mnogobrojno ciljno občinstvo posebno iz Celja. Na konjovoru, ki je bil okusno okrašen, pričakovala je sokolstvo tisočglava množica. Domača sokolsko društvo s svojim naraščajem je bilo postavljeno v vrstah, za red so skrbeli vrli Šmarski ognjegasci. Po kratki in prisrčni dobrodošlici, ki jo je izrekel starosta Šmarskega društva, br. dr. Hrašovec in po zahvali podstrose celjskega društva, razvilo je sokolstvo v mogočnem sprevodu svoje vrste ter pod staroslavnim celjskim sokolskim praporom odkorakalo skozi trg na telovadišče. Sprevor, ki je korakal po zvokih celjske železničarske godbe, je spremjal mnogobrojno občinstvo. Tački nato so pričele vaje za popoldanske nastope. Ob 11. ur odkorakal je slavnostni sokolski sprevod, na čelu jih fantje iz Št. Vida na konjih skozi trg, na mnogih mestih burno pozdravljen ter oblepen s cvetjem. Vse hiše v trgu imajo izvešene trobojne zastave, ter so bogato okrašene. Pred Habjanovo hišo se je povorka ustavila, nakar je Sokolstvo z daljšim nagovorom pozdravil starosta Šmarskega društva br. dr. Hrašovec ter opisal zgodovino razvitka sokolske misel v Šmarju. Omenil zasluge g. Cerovščeka in Habjana za obstoj sokolskega življenja v Šmarju. V imenu občine trg Šmarje izrekel je dobrudošlico br. dr. Šumencjak. Obema se je zahvalil starosta celjske župe br. dr. Sernek, ki je navzočim pojasnil cilje sokolske misli in vzgoje. Popoldne se je vršila na telovadišču, ki ga je dal društvo velikodušno na razpolago Šmarski trgovec g. Wagner, javna telovadba. Gledalci, med katerimi je bilo posebno mnogo kmečkega ljudstva, ki je z vidnim zanimanjem gledalo sokolski nastop, bilo je že 2000. Vsi nastopi: proste vaje članic, članov, gojenk in naraščaja, posebno pa orodna telovadba, so vzbudili med gledalci občudovanje in živahno odobravanje. Posebno povdarjam, da tako vzorne telovadbe na orodju že dolgo nismo videli. Celjsko okrožje je s telovadnim nastopom dokazalo živahno delo, ki ga v svojih telovadnicah goji. Po nastopu zaražalo in zaplesalo je celo Sokolstvo z občinstvom vred naš Kolo. Na telovadišču je bila nato neprisiljena domaća zabava. Za lačne in žejne so odlično skrbeli Šmarske gospode in gospodične. Obračna uprava rogaške železnice je kulantno poskrbela za udobno in brezhibno prevažanje mnogobrojnega občinstva. Šmarski zlet je zlat list v vencu uspehl nastopov celjske sokolske župe.

Obrtni vestnik.

Razstavni vestnik.

Z gradbenimi deli za obrtno razstavo v Celju se prične takoj po končanem šolskem pouku, torej še ta teden.

Ker se na poznejše prijave ne bo moglo ozirati, se vsi interesenti še enkrat pozivljajo, da nemudoma prijavijo ako tega še niso storili, svojo udeležbo na obrtni razstavi, za katere vlada baš zadnji čas živahno zanimanje, kar nam pričajo dospele prijavnice od večjih industrijskih podjetij nele iz Celja, temveč iz cele Slovenije; saj bode pa to tudi prva pokrajinska razstava, kjer bodo poleg velikih podjetij tudi mali obrtniki s svojimi izdelki prišli do veljave, katerim vsled raznih težkoč ni bilo možno obiskati velesejmov. Vsak obrtnik se hoče postaviti na razstavi s svojimi najboljšimi izdelki in tako uprizoriti nekako konkurenco, katera bode zanimiva in podučljiva ter bode mnogo pripomogla k napredku in izpopolnitvi domačih obrtnih strok. Zatorej je dolžnost vsakega obrtnika, da se udeleži obrne razstave v Celju. Ker se začetkom prihodnjega tedna pričnejo že staviti paviljoni in se predelijo priglašenim razstavljalcem najeti prostori, se še enkrat vsi obrtniki, industrijalci in trgovci, kateri se še niso prijavili, opozorijo, da to nemudoma stoji, ker na poznejše prijave se ne bo moglo ozirati. Na delo torej!

Občeslovensko obrtno društvo ima v svojem arhivu več letnikov strokovnih listov: »Obrtni vestnik«, »Trgovski list«, »Obrtnički viestnik«, »Radiša«. Od teh letnikov natanjajo samo posamezne številke. Društvo želi te letnike podeliti takim obrtniškim pomožnim delavcem, ki se za strokovne liste zanimajo. V poštev pridejo le pomožni delaveci društvenih članov. Tisti, ki liste želijo, naj se zglasijo v društvenem tajništvu v Prešernovi ulici št. 3 v Celju.

Narodno gospodarstvo.

H M E L J.

VI. Poročilo hmeljarskega društva za Slovenijo o stanju hmeljarskih nasadov.

Zatec, Č. S. R. dne 19. 6. 1922. Dolgo zaželeni dež je včeraj in predvčerajšnjim v celem žateškem okolišu da hmeljarskim nasadom vsaj najpotrebnejšo množino vlage, četudi je temperatura padla in so noči skoro mrzle — kar rastlina nikakor ne prija. V teku zadnjih 8 dni se je rastlina vključ vročini izdatno izboljšala. V rano obrezanih nasadih je trta dosegljala že celo visokost žic ter nastavlja zdrava in krepka rastlina obilo panog. Drugi del nasadov je dosegel $\frac{1}{2}$ do tri četrtine visokosti žic in je tudi precej krepek. Lepi nasadi tvorijo danes moroda dve tretjine vse s hmeljem zasajene ploske. Zadnja tretjina je vsled poškodb po bolhaču zelo slaba. V teh nasadih se poganki ali še le napeljujejo na žico, ali pa so komaj vzklikli iz zemelje. Ali bo de ta tretjina kaj obrodila, je odvisno od vremena.

Stanje hmeljarskih nasadov je torej danes še zelo različno in neenako. Ušice se niso pomnožile in tudi drugega mrčesa n.

Hmeljarski nasadi bi sedaj rabili zoper lepo vreme in posebno tople noči, da bi mogla rastlina nadomestiti zamrjeno.

Hmeljarska kupčija se je nekoliko umirila in se cene pomikajo med 2800 — 3200 č. K za 50 kg. — Zaveza hmeljarskih društev.

II. Ljubljanski veliki semenj od 2. do 11. septembra 1922.

Dosedaj preskrbljene ugodnosti za razstavljalce in posebnike II. Ljubljanskega velesejma.

Uprava II. ljubljanskega velesejma, ki se bo vršil od 2. do 11. septembra, nazzanja: Uprava velesejma preskrbelja svojim udeležencem dosedaj sledeče ugodnosti:

1. 50% znižano vožnjo za osebe in blago na vseh železnicah naše kraljevine in v vseh razredih. Zaenkrat se je dovolila polovična vožnja samo za osebne vlake, vendar upamo, da se bo dovolila tudi uporaba brzovlakov. Pravico do uporabe polovične vožnje imajo vsi oni, ki se na železniški postaji izkažejo s permanentno sejmsko legitimacijo II. ljubljanskega velesejma.

2. Carine prost uvoz in izvoz inozemskega razstavnega blaga, če je naslovljeno na naslov »Ljubljanskega velesejma« in se tekom 6 mesecev iz naše države zopet izvozi. V slučaju, da se inozemsko blago zadrži v naši državi se mora naknadno plačati običajno carino. Zaposili smo, da se izjemoma dovoli tudi uvoz luksuznega razstavnega blaga

za razstavo na velesejmu in za prost uvoz onega luksuznega blaga, katero naši trgovci in konsumenit naročijo za časa Ljubljanskega velesejma od razstavljalcev na sejmskem prostoru. Vse tozadevne kupčije pa so podvržene kontroli ljubljanskega velesejma.

3. Vse vizumske zadeve v inozemstvu se bodo reševali kar najhitrej.

4. Ministrstvo pošte in telegrafa dovolilo je nalepljati kolke II. Ljubljanskega velikega semnja na vse poštnje pošiljke. Ti kolki bodo zelo okusno in lepo izdelani in se dobe na željo v velesejmski pisarni v Ljubljani. Pripominjam da so kolki opremljeni z besedilom v osmih jezikih.

II. Ljubljanski veliki semenj izdal je pravkar I. številko svojega »Vestnika« ki se te dni razpošilja breplačeno vsem sejmskemu uradu znanim naslovom. Ako bi kdo slučajno »Vestnika« ne prejel, naj to izvoli potom dopisnice iavit sejmskemu uradu, ki mu bo takoi dragovolje poslal »Vestnik«, ki vsebuje poleg raznih informacij tudi aktuale članke in je okrašen z lepimi slikami.

Ker je začelo prostora na starem sejmišču že primanjkovati, opozarjam vse one, ki so poslali neobvezne prijave in vse one, ki se nameravajo še prijaviti, naj čimprej vpošljijo prijavnico, ker se bo v doglednem času začelo z razdeljevanjem prostora. Domneva sejmske uprave, da bo letos lanskó sejmišče premajhno, se je potrdila. Zato je uprava pravočasno poskrbela za razširjenje in so se na novem delu sejmišča planacijska in kanalizacijska dela že pričela. Celotno sejmišče bo letos obsegalo preko 50.000 m². Predpriprave so že v najlepšem teklu in bo uprava zastavila vse sile, da bo velesejem sigurno ob določenem roku otvorjen. Pri tem pa naj uprava podpirajo vsi zainteresirani krogi na ta način, da se čimprej prijavijo. Kdor še nima prijavnice, naj jo takoj, kakor tudi vse informacije, zahteva od urada »Ljubljanskega velesejma«. Ljubljana. Gospodarska cesta, telef. int. 140.

Svojo udeležbo je priglasilo že mnogo svetovnoznanih tvrdk: posebno strojne veletovarne domače in tiste bodo zastopane v častnem številu: njihovi vsakovrstni stroji, ki bodo cel čas v pogonu, bodo oživljali sejmišče. Zelo bogato bodo zastopane tudi usnjarska, lesna in kemična industrija z najboljšimi svojimi izdelki. Preskrbljeno bo letos tudi sicer za vse potrebe udeležencev. Ker se je lani opažalo pomanjkanje goril jedil na sejmišču, bo letos uprava velesejma postavila sejmsko restavracijo, kjer se bodo po zmernih cenah dobila tudi gorka okrepčila, od priprrostih do najfinjejših. — Velesejmski »Vestnik« zbudil je splošno zanimanje in je povpraševanje po njem tako veliko, da je prva številka vzlic visoki nakladi izšla že v drugi izdaji. Koncem meseca izide druga številka, ki bo po svoji vsebinai še zanimivejša in pestrejša od prve. Inserati v »Vestniku« imajo velik uspeh in priporočamo tvrdkam, da se poslužijo te ugodne reklamne prilike.

Z razdeljevanjem prostorov se je deloma že začelo, zato naj vsi zamudniki čimprej pošljijo svoje prijavnice Uradu Ljubljanskega vzorčnega velesejma v Ljubljani, Gospodarska cesta, telef. int. 140.

Sklepanje trgovske pogodbe s Pojsko. Trg. in obrt. zbornica v Ljubljani pozivlja vse gospodarske kroge, ki so interesirani na trgovini in prometu s Poljsko državo, da naj v svrhu uveljavljanja svojih želj pri sklepanju trgovske pogodbe med našo državo in Poljsko, nujno sporočijo zbornični pisarni ustreno ali pismeno vse tozadevne predloge, da jih bo moglo predložiti ministrstvu trgovine in industrije v Beogradu.

ZAPOVEDI PRAVILNE BIKOREJE.

Plemenitev.

Pri jednakomerno razdeljenih otevritvah torej tudi plemenitevah čez vse leto ima en bik lahko 100 krav in in telic, ako so pa plemenitevomejene le na gotov čas (n. pr. poletje) pa ne sme imeti en bik več kakor 70 krav na leto. Kravam, ki izcejajo iz sramnice gnojno, umazano tekočino ter nerednim pojatnicam naj se bik ne pripušča, ker se ne ubrejijo, pač pa bika lahko okužijo. Odklanjam tudi krave s predolgimi hlevskimi parklji, dokler

niso prikrajšani. Posebne priprave za privezovanje krav pri plemenitvi niso pripomočljive. Najboljše je, da se izvrši plemenitev na prostem, torej brez vsakega privezovanja. Eden skok zadostuje. Določi za pripuščanje bika gotovi čas (zjutraj, opoldne, zvečer, vsakokrat eno uro) med tem časom pa naj ima bik mir. Več kakor dva skoka na dan ne dovoljuj.

Krmiljenje plemenitve bika.

Bika ne pusti stradati, ga tudi ne pitaj, pač pa naj bude vedno pri pravi mesnosti. Krmil naj se mu dobro seno, narezano in suho, dvakrat na dan. Kot priboljšek mu daj na dan eden ali dva litra zdrobiljenega ovsa. Neraztrgan ali namočen oves biku le malo koristi (Želodec prežekovalcev). Pesa, krompir in šlempa povzročajo ohlapne organe in napravljajo bika lenega.

Istotako ne pokladaj biku slame in mokre krme, ker dobi s pokladanjem iste velik trebuh in zgubi sposobnost za plemenitev. Koristno pa je prgišč debelih pšeničnih otrobj in malo soli, ki se naj primešuje ovsemu združbu. Hlev, v katerem stoji bik, mora biti svetel in dobro zračen, staja suha in imej nizke jasli.

Pregibanje.

Mišice in kite bika morajo biti močne in elastične, udje in parklji čvrsti ter močni, delovanje vseh organov normalno, le tedaj bo ostal plemenski bik dolgo časa, 5, 6 pa tudi več let za pleme sposoben. Od dobrih bikov, izvirajočih iz pripoznanega rodu, moramo pridobiti kolikor mogoč množico potomstva, ako hočemo v živinoreji napredovati. Stari bik prenaša navadno svoje lastnosti z večjo gotovostjo kar pa mladi bik in je zato višje plemenitve vrednosti. Upozraj bika že s poldrugim letom za vožnjo krme, gnojnico, gnoja, ter lahka poljska dela, v zimskem času pa za lahke lesne vožnje, tedaj doseže dolgotrajno uporabnost, in bik ostane krotak, rodoviten in plemenit lahko, čeprav doseže težo 900 kg. Pri takem ravnanju ne bo v hlevu tulil, razkopaval in jasli lomil. Plemenit bik je kot uprežna žival urnejši in močnejši kakor vol. Držanje bika brez pravega pregibanja prinaša jezo, nevarnosti, zgubo.

Snaženje in skrb za parklje.

Uši, grinte, lišaj, pot, odmrila koža, prah, izpadla dlaka in umazanost povzročajo nadležno srbečico in ovirajo delavnost kože. Snaži bika vsako jutro s štrigalom in krtačo od glave do repa. Bik se bode tedaj dobro razvili ter se s krotostjo in ubogljivostjo oddolži. Dolgi parklji otežujejo biku hojo in stanje, napravijo ga celo nezmožnega za skok.

Spomladi in jeseni peljimo bik h kovaču, da mu prikrajša in poreže parklje, to posebno, ako ga redno ne vpregaš.

Različni načini vzdrževanja.

Menjava stojišča je največkrat škodljiva. Plemenit bik naj ne menjuje gospodarja, posebno naj velja to za stare bike. Bika oddati najcenejšemu vzdrževalcu ni pripomočljivo, ker ta le redko kedaj drži vzdrževalne predpise. Vzdrževanje bika zadružnim potom je najboljše. Prav je, ako se daje rejcem za triletno neoporečno vzdrževanje istega bika primerno vzdrževalnino. Istotako je občinska in okrajna biko-reja priporočljiva.

Pokrajinska uprava, oddelek za kmetijstvo v Ljubljani.

Dnevna kongresnika.

Prihodnja številka »Nove Dohe« izide radi praznikov v petek 30. tm.

Pogreb Maselj - Podlimbarskega v Ljubljani. Krsta z zemeljskimi ostanki »Gospodina Franja« je bila položena v soboto dopoldne na mrtvaški oder v »Narodnem domu« v Ljubljani. Častno stražo sta tvorila dva Sokola s sabljami. Vence so položili na krsto: Šentpeterska moška in ženska podružnica CMD, Jugoslovanski Maribor, Krašnja, društvo slovenskih leposlovcev in šopek priateljev. Polno občinstva se je trlo ob krsti. Ob pol 16. uri so prenesli krsto pred vestibul. Sivolasi starček, monsieur Tomo Zupan je ob asistenci župnika Iv. Verhovnika in dr. Žiberta opravil molitve. Zveza pevskih društev mu je zapela turšno pesem »Vigred«. V žalnem sprevodu je korakal na čelu jezdni

odsek ljubljanskega Sokola, godba dravške divizije, nato oddelek vojaštva, kateremu je sledilo Sokolstvo, nosilec venca, zastavonoš »Ljubljanskega zvona« in Slavca, skoraj vsa zastopstva društva in korporacij. Na pokopališču so ga položili v grobničo družine Furian, pisci so mu zapeli mesto žalostinke na izrecno svoječasno željo našo veličastno »Lepo našo domovino«, godba pa je zazgrala »Naprek«. V imenu slovenskih pisanateljev se je poslovil od njega pisatelj in župnik Fran Finžgar, v imenu slovjanosti pa pisatelj dr. Ivan Lah. Lege je v večnemu počitku v domovini, po katere svobodi je vedno koprnel. Počivaj sladko v svoji Jugoslaviji, katere svobode, mučenik, nisi več doživel!

Ne lažite! Mariborska »Straža«, ki jo pišejo katoliški duhovniki, prinaša siedečo notico: »Meščanski šoli v Žalcu jemlje 'sklep višega šolskega sveta' v Ljubljani priča razred in tako se ta šola odpravlja, ker ji bo razred za razredom tako odpadel. To šolo, ki so si jo kot prvo priborili Slovenci v nekdanjem graškem deželnem zbornu, jemlje sedaj policajdemokratska »svoboda in prosveta.« Zaprete bohnice, ukinjene šole, nabito polne kasarne — to je znamenje in proslava današnjega režima! — Poročali smo že o tej zadevi ter tudi pojasnili razloge gornjega sklepa viši šol sveta. Obstoj vsake šole, torej tudi meščanske je vezan na gotove v resnici neznavne obveznosti, ki jih mora izvršiti in izpolniti krajni šolski svet ozdržitvena občina. Višja šolska kot nadzorovalna oblast tudi za Žalec ne more delati izjemnega zakona. In baš v tem je ležal povod in vzrok sklepa, na katerem je sodeloval tudi mariborski g. kanonik dr. Vraber, nega naj vpraša prečastiti gospod duhovnik, ki v »Straži« laže, pa bo zvedel pravo resnico, ako mu je za resnico. Slavna avtonomija dežele Kranjske in Štajerske nam je dala v pravični Avstriji 2 meščanski šoli, danes pa jih je 26. Klerikali, ki so bili vedno sovražniki šolstva, bi storili dobro, ako bi se sponnili onih časov, ko je bil na Kranjskem učitelji za mežnarja. Bili so polni nunški kloštri in polni farovj, šole pa slabše, ko župnijski hlevi. Mi predobro vemo, da naše šole ni Ljubljana osvobodila, priti je moral Beograd.

Anarhističen napad na nadškofa v Montevideo. Za časa slovesne službo božje v katedrali v Montevideo je urednik anarhističnega lista »La Batalia« (»Bitka«) izstrelil iz revolverja nekaj strelov na nadškofa Aragona. Nadškot in še neki moški sta lahko ranjena. Občinstvo je hotelo linčati anarhisto, le o-ročništvo je to preprečilo. Ob tej priliki je bilo aretiranih veliko anarhistov in komunistov.

Nemiri v Trstu traiaio. Iz Rima prihajajo vesti, da je 20. tm. prišlo v Trstu do novih bojev med fašisti in komunisti. Stevilo ranjenih je veliko. Ob tej priliki je bil težko ranjen komunistični občinski odbornik Visintini, ki je kmalu nato umrl. Razburjenje v Trstu je zelo veliko in batil se je novega prilivania krvi.

Krvavi nemiri v Chemnitzu. Na Saškem v Chemnitzu so se spopadli nacionalisti in komunisti. Nacionalisti so priredili velike manifestacije pred Bismarckovim spomenikom in demonstrirali proti komunistom. V povorki je bilo nacionalistov na tisoče. Komunisti so priredili proti manifestacije. Tako je prišlo do spopada, pri katerem so se obmetavali s kamenjem in tolki s palicami. 120 oseb je bilo lahko ali težko ranjenih.

Socijalizacija v Češkoslovaški. Delavci tovarne suknja Flus v Fraibergu na Moravskem so kupili tovarno za tri in pol milijona češkoslovaških krov, izdali so delnice po 500 K nominala. Delavcem pomagajo delavske konsumne zadruge. **Društvo »Zmernost«** priredi

SLAVENSKA BANKA d. d. podružnica CELJE

Prešernova ul. 3
Telefon št. 60

Obrestuje hranilne vloge
po **4¹/₂ %** dnevno.
Vezane vloge po dogovoru.

Ljubljana — Zagreb — Beograd
Delniška glavnica in rezerve K 200,000.000

PDDRUŽNICE: Bjelovar, Brod n/Savi, Dubrovnik, Gornja Radgona, Kranj, Maribor, Murska Sobota, Osijek, Sombor, Sušak, Sabac, Šibenik, Velikovec, Vršac.

EKSPOZITURE: Monoštor, Rogaška Slatina, Škofja Loka.

AFILIACIJE: Budapest: Balkan bank r. t. — Dunaj: M. R. Alexander. — Split: Jugoslav. industrijska banka d. d.

AGENCIJE: Na vseh važnih tržiščih Južne Amerike.

most v reko Salo z občastvom vred, veliko ljudi je rešenih, vendar jih je utonilo okrog sto. Do sedaj so potegnili pet mrljev iz vode.

Eksplozija bombe. Pred nekaj dnevi je na glavni pošti v Hamburgu eksplodiral eden paket. V paketu, ki je bil naslovjen v Pariz, se je našla bomba. Dva uradnika sta težko ranjena. Domneva se, da so neznani zločinci oddali za odpošiljatev več takih paketov z bombo.

Kopališče Dobrna ima na novo angleširano izbornino kopališko godbo, obstoječo iz 18 mož. Ista svira vsaki dan dopoldne in popoldne na prostem. Priatelji lepe glasbe se vabijo na ta užitek v krasni dobrnski naravi. Posebno opozarjam na koncert, ki se vrši na prostem na dan sv. Petra in Pavla popoldne, združen s plesom, srečolovom, ribolovom in šaljivo pošto v korist požarnih brambi na Dobrni. Auto vozi ob nedeljah in praznikih dvakrat na dan, 692

Podpiranje brezposelnih. Ministrstvo za soc. politiko je poverilo z dopisom 4125 z dne 16. 5. Drž. borzam dela v Sloveniji izplačevanje brezposelnih podpor. Po tem odloku imajo pravico do brezposelne podpore vsi brezposelni, ki so se prijavili pri borzi dela, a imajo tudi tekom 3 dni ni mogla preskrbiti posla, odnosno ga niso našli med tem sami. Izvzeti so od podpiranja: 1. Poljedelski in gozdni delavci ter vsi sezonski delavci za čas sezone, tekom mrtve sezone imajo pa pravico do podpore le oni, ki so se nahajali v živi sezoni na delu. 2. Vsi bolni delavci, kakor tudi oni, ki so za delo nesposobni. Podpora znaša za glavarja družine 3 Din dnevno, za vsakega družinskega člana pa še po 0.50 Din. Med člane družine se štejejo žena, oče, mati in otroci do 14. leta, vsi pa morajo dokazati, da so nezaposleni, da nimajo nikogar premoženja, da ne uživajo nobene druge podpore (tudi invalidnine, katerekoči zavarovalnine itd. ne). Podpore se izdaja brezposelnemu nepretrgomoma največ mesec dni v letu, izgubi pa podporo, kdor prostovoljno, brez tehtnega vzroka ali vsled stavke zapusti delo, kdor ne bi sprejel od Drž. borze dela dodeljenega mu posla, kdor bi podporo trošil za igranje, pijančevanje itd. Ker je v svrhu podpiranja dodeljena sveta zelo omejena, se bo dovoljevala podpora le najpotrebejšim (zlasti onim z družino) in tudi samo za kratek čas. Kdor tedaj reflektira na brezposelnjo podporo, naj se zglaši od 20. tm. dalje osebno pri podružnici v Ljubljani ali Mariboru z vsemi svojimi dokumenti. Le v izjemnih slučajih je (oddaljenim) dovoljena tudi pisemska zglašitev.

Izdaja in tiska: Zvezna tiskarna v Celju. Odgovorni urednik: Lic. Edvard Šimnic.

Šivilja

za obleko in perilo gre šivati na dom. Želi se stanovanje in hrana v hiši. Naslov v upravi lista.

Učenec in učenka

z dobrimi spričevali se takoj event, ob koncu šolskega leta **sprejmeta** v manufakturno in modno trgovino

R. Stermek, Celje.

Učenka mora stanovati pri stariših ali sorodnikih.

POSLANO.*

Poziv!

G. Richard Watzlawek, urednik »Marburger Zeitung«, me je v vlogi na poštno ravnateljstvo v Ljubljani z raznimi obdolžitvami žalil. Ker se je uradna preiskava zavlekla, je prestopek zahtijenja časti objektivno zastarel. Še predno sem doznal za natančno vsebino vloge. Ako drži g. urednik Watzlawek kaj na svojo čast in poštenost, ga pozivam, da ponovi žalitev, da mu lahko dam priliko, resničnost žalitve pred sodiščem dokazati. Na privatni poziv se g. Watzlawek dozdaj ni odzval.

Rudolf Lorber.

693 poštar in posestnik v Žalcu.

* Za vsebino poslanega odgovorja uredništvo le v okviru zakona. Stev. 1928/22.

Razglas.

Pokrajinska uprava, oddelek za socialno politiko v Ljubljani namerava v Sloveniji izvesti podporno akcijo na ta način, da razdeli cenejša živila potom osrednje zadruge »Ekonom« v Ljubljani ali pa Zadružne Zveze v Celju.

V to svrhu se pozivlja vse one osebe, ki so resnično v bedi in potrebujejo podpore v obliki živil po znižanih cenah, da vlože najkasneje do 10. julija tl. pri mestnem magistratu kolikor proste prostje za nakazilo živil po znižanih cenah.

V prošnji je navesti:

1. poklic, 2. število rodbinskih članov, 3. mesečne odnosno tedenske prejemke, 4. vrsto in kolikino živil, ki jih želijo dobiti.

Mestni magistrat celjski, 19. jun. 1922.

Zupan: dr. Hrašovec.

Električni stroji proizvod AEG električni števci proizvod AEG

žarnice Tungsram, vse elektrotehnične potrebsčine v zalogi po zelo ugodnih cenah

ELEKTROTEHNIČNA TVRDKA
KAROL FLORJANČIČ, CELJE.

:: Proračuni brezplačno. ::

Strojepiska

večna stenografije, lahko tudi začetna moč, se sprejme s 1. julijem v pisarni lesne trgovine. E. Marinc, Celje, Kapucinska u. 3.

Proda se

bela lesena otročja postelja

z madraco, dobro ohranjena. Naslov v v upravnosti »Nove dobe.«

Ženitne ponudbe.

32 let star mož, invalid, sposoben še za vsako poljsko delo, se želi oženiti na posestvo ali gostilno. Premoženja ima 300.000 K.

Amerikanec, 28 let star, premoženja 1½ milijona, se oženi na dobro gostilno. Ponudbe na upravnosti »Nove Dobe.«

Sprejme se takoj ali do 1. avg.

učenec

v manufakturno trgovino v Celju. Ponudbe s prepisom spričevala zadnjega šolskega leta se naj vpošljejo na Upravnosti »Nove Dobe« pod »Marljiv.«

670 3-2

Naznanjam, da imam v zalogi 6-6

bukova drva, velenjski premog,

a p n o ,

zidno opeko

in oglje

wse po najnižji ceni!

Na drobno! — Na debelo!

Trgovina KARLOVŠEK, Lava pri Celju.

Pozor! Pozor!

VIZUM

za potne liste preskrbujem že 4 leta v Ljubljani in Zagrebu ter se priporočam cenj. občinstvu še za naprej. Potni listi se preskrbujem vsak dan. V slučaju potrebe preskrbim lahko tudi kake druge stvari. Za uboge invalide brezplačno. Preskrbim tudi pri Narodni banki posle za trgovce glede carine pri Trgovski in obrtni zbornici. Preskrbim vse po želji stranke po najnižji ceni. Obrnite se samo na moje ime. Odputujem vsako noč ob pol 2. uri.

E. Pitamic, Aškerčeva ulica št. 5 zraven hotela »pri Pošti.«

Več samih delavcev

se takoj sprejme v stalno delo in visoko plačo. — Stanovanje 674 prosto. 2-2

Tovarna usnja v Radečah.

Kupujem po najvišjih dnevnih cenah

lipovo cvetje suhe gobe

raznovrstna zdravilna zelišča in korenine

V. H. Rohrman, Ljubljana

VABILO k

izvanrednemu občnemu zboru bolniške blagajne trgovsk. gremija v Celju

ki se bo vršil v torek, dne 27. junija 1922 ob 21. (9.) uri zvečer v gostilni pri »Kroni«.

DNEVNI RED:

1. Razpust bolniške blagajne.
2. Slučajnosti.

Člane opozarjam na njih dolžnost, da se z ozirom na važnost dnevnega reda udeležite občnega zборa polnoštevilno. CELJE, 23. junija 1922.

Načelnik boln. blagajne: Alojzij Drofenik 1. r

Jabolčnik

v sodih (najmanj en polovnjak) **prodaja vinarska in sadjarska šola v Mariboru.**

Počenši s prihodnjo jesenjo **prodaja kvalitetnih**

vin v steklenicah (najmanj 50 steklenic).

VODJA

manufakturnega in eden vodja modnega oddelka samo prvorstne moči se takoj sprejmeta. Ponudbe z navedbo plače in natančni popis dosedanjega službovanja

na poštni predal št. 44 Celje.

2-a 659

Na drobno.

Tvrdka

Na debelo

Karol Pajk, Celje

Xralja Petra cesta.

Priporoča se za nakup krasno sortiranega manufakturnega in modnega blaga. — V zalogi vedno najmodernejši vzorci vseh vrst, vedno največja izbira moškega perila. — Župni založnik vseh novih sokolskih potrebsčin.

III. emisija delnic Jadranske banke d. d. v Beogradu.

Izvršujoč sklep občnega zbora delničarjev od dne 27. maja 1922, objavlja podpisani upravni svet
povišanje delniške glavnice od Din 30,000.000—

na Din 60,000.000—

z izdajo novih

nom. Din 30,000.000— t. j. 300.000 kosov delnic po nom. Din 100—

s pravico na dividendo za leto 1922

Emisija novih delnic se bo provedla pod sledečimi pogoji:

1. Delničarji imajo pravico, da na vsako staro delnico optirajo po eno delnico III. emisije po tečaju Din. 160— plus 5% obresti od 1. januarja do 30. junija 1922. (Din. 4—) od kosa, plačljivo pri podpisu.

2. Z delnicami, ki jih stari delničarji ne bodo optirali, razpolaga upravni svet na ta način, da jih odstopi v prvi vrsti delničarjem, ki žele nadaljnih delnic preko prvenstvene pravice, a potem tudi nedelničarjem.

Cena neoptiranih delnic je določena na Din. 190— plus 5% obresti od 1. januarja do 30. junija 1922. (Din. 4'75) za kos in se mora plačati ob priliki priglasa.

Kar bode podpisano in vplačano preko štivila neoptiranih delnic, se bode repartiralo, a preostala položena vplačila se bodo vrnila.

3. Delničarji, ki hočejo izvršiti svojo pravico opcije, morajo predložiti svoje stare delnice v svrhu prežigosanja v času od 15. do 30. junija 1922 pri blagajnah:

- a) Jadranske banke d. d. v Beogradu ali pri njenih podružnicah v Cavtatu, Celju, Dubrovniku, Ercegnovem, Jelsi, Korčuli, Kotoru, Kranju, Ljubljani, Mariboru, Metkoviču, Sarajevu, Splitu, Šibeniku in Zagrebu;
- b) Jadranske banke d. d. v Trstu ali pri njenih podružnicah na Dunaju, v Opatiji in Zadru;
- c) Banke in štedionice za Primorje d. d. na Sušaku ali pri njenih podružnicah na Rijeki in v Bakru;
- d) Frank Sakser State Bank, New-York;
- e) Banco Yugoslavo de Chile, Valparaiso, Antofagasta, Punta-Arenas, Puerto Natales, Porvenir.

Isti zavodi sprejemajo tudi priglase izven opcije.

4. Razlika med nominalno vrednostjo in emisijskim tečajem novih delnic pripade po odbitku stroškov emisije rednemu rezervnemu fondu banke.

5. Delničar, ki ne bo v predpisanim roku priglasi prava opcije in izvršil vplačila, izgubi opcijsko pravico.

6. V svrhu zavarovanja III. emisije je osnovan poseben sindikat.

Član sindikata more postati po določenih pogojih vsak delničar, ki ima ali zastopa najmanj 1000 delnic.

Kdo želi pristopiti sindikatu, naj se obrne na Upravo sindikata pri Centralnem uradu Jadranske banke v Ljubljani, kjer se lahko pouči o podrobnih pogojih za pristop.

V Beogradu, dne 14. junija 1922.

Upravni svet Jadranske banke d. d. v Beogradu.

JADRANSKA BANKA D. D. V BEOGRADU.

Čista bilanca.

31. decembra 1921.

Aktiva

Pasiva

	Dinarji		Dinarji			Dinarji		Dinarji	
Blagajna:					Delniška glavnica			30,000.000	—
a) gotovina	22,792.073	62			Redni rezervni fond			15,000.000	—
b) žiro račun pri Narodni banki	6,100.695	58	28,901.902	97	Vloge:				
c) kuponi	9.133	77	1,838.478	07	a) na knjižice	63,430.998	41		
Valute			85,401.267	02	b) na tekočih računih	192,286.007	60	255,717.006	01
Menice			1,201.912	26	Upniki:				
Devize			61,243.790	86	a) reeskompt pri Narodni banki .	2,000.000	—		
Lastni vrednostni papirji			1,591.939	58	b) ostali upniki	194,805.937	01	196,805.937	01
Konzorcijalni posli					Garancije			19,203.889	85
Dolžniki:					Prehodne postavke			4,245.705	34
a) denarni zavodi	74,304.156	03	319,954.052	74	Čisti dobiček leta 1921			4,522.988	14
b) ostali dolžniki	245,649.896	71	19,203.889	85					
Dolžniki za garancije			6,158.290	—					
Nepremičnine				1					
Inventar			525,495.524	35				525,495.524	35

Predsednik upravnega sveta:
Franjo Dubokovič l. r.

Ravnatelj:
Č. Kamenarovič l. r.
član upravnega sveta.

V BEOGRADU, dne 31. decembra 1921.

Primerjali s knjigami ter našli v redu:

NADZORSTVENI SVET:

Janko Jovan l. r. Gustav Pirc l. r.
Dr. Otokar Rybář l. r.

Za knjigovodstvo:
Prokurist J. Skočić l. r.
Pooblaščenec A. Pečar l. r.

Prva hrvatska štedionica podružnica Celje

Ustanovljena I. 1846.

Delniška glavnica: K 200,000.000.—

Podružnice:	Daruvare	Križevci
	Delnice	Maribor
Beograd	Djakovo	Mitrovica
Bjelovar	Gjurgjevac	Nova Gradiška
Brod n. S.	Ilok	Novi sad
Crikvenica	Karlovac	Ogulin
Čakovec	Kraljevica	Osijek g. grad

Prejema vloge na hrailne knjižice in na tekoči račun. — Eskomptira menice in devize.

Prejema v inkaso tu- in ino- zemske menice in čeke.

Izdaja $4\frac{1}{2}\%$ ne zastavnice in $4\frac{1}{2}\%$ ne obveznice, ki so davka proste, pupilarno varne in imajo jamstveno sposobnost.

Kupuje in prodaja valute in devize.

Aleksandrova ulica.

CENTRALA V ZAGREBU.

Vloge: K 2.000,000.000.—

Ustanovljena I. 1846.

Rezerv. zaklad: nad K 135,000.000.—

Podružnice:	Subotica	Vukovar
	Sušak	Zagreb, Ulica 117
Požega	Sv. Ivan Zelina	Zemun.
Rijeka	Varaždin	Ekspoziture:
Senj	Vel. Gorica	Osijek d. grad
Sisak	Vinkovci	Virovitica
Skoplje		Vinica.

Izvršuje vse borzne naloge točno in kulantno.

Posreduje pri nakazilih iz Amerike v tuzemstvo.

VABILO na izredni občni zbor

Gremija trgovcev v Celju

ki se vrši

v torek, dne 27. tm. ob 8. uri zvečer v restavri, prostorih „Pri Kroni“ v Celju s sledečim sporedom:

1. Obstoj oz. prenehanje bolniške blagajne trg. gremija v Celju.
2. Slučajnosti.

NAČELSTVO.

Kisovo kislino 80% kemično

čisto ima vedno v zalogi

Gospodarska zveza, podružnica v Celju.

Istotam se prevzamejo baloni od kisove kislino, ter se plačujejo po najvišji ceni.

Semensko ajdo

nudi, dokler traja zaloga,
blagovni oddelek „Zadružne Zvezet“ v Celju.

Za društva!

Vsakovrstne

Za občine!

častne diplome, spomenice

po vsaki želji in obliki
ročno delo v najlepših narodnih motivih

izvršuje

Zvezna tiskarna v Celju

Posojilnica v Celju („narodni dom“ na oglu v pritličju)

obrestuje hrailne vloge počenši s 1. julijem 1922 po

4 $\frac{1}{2}\%$ brez odpovedi,

5% proti enomesecni odpovedi,

5 $\frac{1}{2}\%$ proti trimesečni odpovedi.

... Vloge denarnih zavodov in večje stalne naložbe obrestuje po dogovoru. ::

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Poziv k subskripciji novih delnic XII. emisije.

S sklepom občnega zbora delničarjev od dne 24. aprila 1922 k temu pooblaščeni upravni svet Ljubljanske kreditne banke v Ljubljani je sklenil provesti zvišanje delniške glavnice

od K 50,000.000- na K 80,000.000-

z izdajo

75.000 novih delnic po K 400- nom.

pod sledečimi pogoji:

1. Dosedanjim delničarjem pripada pravica subskribirati na podlagi 5 starih 2 novi delnici po tečaju K 650- tel quel. Odlomki delnic se ne upoštevajo.

2. Novi delničarji morejo subskribirati delnice po tečaju K 850- tel quel. Reparticija teh delnic je pridržana upravnemu svetu. Za nedodeljene delnice se vplačila vrnejo do 31. julija t. l.

3. Protivrednost subskribiranih delnic je vplačati takoj pri subskripciji.

4. Subskripcija se vrši od 15. do 30. junija 1922.

5. Kot subskripcijska mesta so določena:

- a) Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani in njene podružnice: v Brežicah, Celju, Gorici, Kranju, Mariboru, Metkoviču, Novem Sadu, Ptuju, Sarajevu, Splitu in Trstu.
- b) Hrv. Slav. zemaljska hipotekarna banka v Zagrebu.
- c) Beogradска ујединјена банка в Београду. Hotel Moskva.
- č) Živnostenska banka, Filialka Wien na Dunaju.
- d) Živnostenska banka v Pragi.

6. Nove delnice so deležne dobička za drugo polovico leta 1922, opremljenie s polkuponom št. 22 in se izroče subskribentom proti vrnitvi začasnih potrdil do konca 1. 1922.

7. Ažijski kurzni dobiček se dodeli po pokritju izdajnih stroškov in pristojbin po-knjiskemu in stavbnemu rezervnemu fondu banke.

8. Vspeh emisije je zajamčen po garančnem sindikatu.

V Ljubljani, dne 7. junija 1922.

Upravni svet.